

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเกี่ยวพันโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพของคน ไม่ว่าจะเป็นในด้านจิตสำนึก ภูมิปัญญา ความสามารถความรู้ของคน ในการจัดการกับปัญหาต่างๆ และเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครองของประเทศ จากการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งโดยส่วนใหญ่ ในทางปฏิบัตินั้น ยึดในตัวหลักสูตรแกนกลาง รูปแบบการสอนออกมาในลักษณะยึดครู ยึดตำราเป็นสำคัญ ความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนได้รับนั้นสามารถนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของชุมชนได้น้อยมาก การจัดการศึกษาของไทยในยุคปัจจุบันจึงมีการปรับการเรียนเปลี่ยนวิธีสอน ที่เน้นการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการนำภาคทฤษฎีลงสู่การปฏิบัติมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถพัฒนาครอบครัว สังคมและประเทศชาติได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ความถนัด ของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในวิชาต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ, 2545, หน้า 14) ซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตาม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด การทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีทักษะ และกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา ทักษะ การดำเนินชีวิต รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี มีประสิทธิภาพ ในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมการเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค เข้าใจประวัติศาสตร์ไทย ภูมิใจในความเป็นไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา

ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์ที่ดั่งงามให้สังคม (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 4) ในกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามจุดหมาย ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น มิได้เน้นอยู่เฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพียง 8 กลุ่มสาระเท่านั้น แต่จะต้องเพิ่มเติมในส่วนของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วย โดยเน้นการจัดกิจกรรม ตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน มีการบูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตและสังคม ถือเป็นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 1) ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะของการเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ

โรงเรียนภูหลวงวิทยา จัดได้ว่าเป็นเครือข่ายการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพแก่ในชุมชน ผลงานที่ผ่านมาของโรงเรียนโดยชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมป่าภูหลวง ได้จัดทำโครงการ “สวนสมุนไพรเพื่อสุขภาพ” (2548) โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านสมุนไพรจากป่าภูหลวงและสมุนไพรที่หายากแก่ชุมชน จากการทำดำเนินโครงการดังกล่าวทำให้โรงเรียนภูหลวงวิทยา ได้รับงบประมาณสนับสนุนต่อเนื่องและเป็นแกนนำในโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสมุนไพรสำหรับชุมชน โดยในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 ที่ผ่านมา ได้มีการจัดสัมมนาในหัวข้อ “ทำอย่างไรสมุนไพรในภูหลวงจึงจะมีคุณค่า ยั่งยืนและต่อเนื่อง” เป็นประเด็นที่ผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ ร่วมกับผู้นำชุมชน หน่วยงานสนับสนุนภาครัฐและเอกชนในตำบลภูหอ และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์อุดรธานี เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ปัญหา วางแผนหาวิธีการที่เหมาะสม ในการปรับปรุงแก้ไขจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำให้มีมติร่วมกันที่จะส่งเสริมและพัฒนา การปลูกสมุนไพรหลักที่มีการนำมาใช้ในท้องถิ่นและมีตลาดรองรับ ได้แก่ ไพลและขมิ้นชัน ซึ่งจัดเป็นโครงการระยะยาวที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคีพันธมิตรในพื้นที่ ตามบทบาทหน้าที่ เช่น การเพาะปลูกสมุนไพรโดยสำนักงานเกษตรตำบลร่วมกับโรงเรียนภูหลวงวิทยา การควบคุมคุณภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยแพทย์แผนไทยร่วมกับศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์อุดรธานี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตรวจสอบ รับรองและประเมินคุณภาพผลผลิต โดยสถาบันวิจัยสมุนไพร จากนั้นส่งเสริมการใช้สมุนไพรด้วยการเรียนรู้วิธีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนร่วมกับโรงพยาบาล หรือ

หน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ นำไปสู่การขยายผลเพื่อความยั่งยืนในอนาคตโดยองค์การบริหารส่วนตำบลภูห่อต่อไป

ในการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสมุนไพรสำหรับชุมชนนั้น โรงเรียนได้ดำเนินการต่อเนื่องจากโครงการสวนสมุนไพรเพื่อสุขภาพ ในปี 2549 โรงเรียนเป็นแปลงสาธิตด้านการปลูกไพลและขมิ้นชันของชุมชน โดยรอบที่ 1 ทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตและส่งตัวอย่างเพื่อตรวจสอบคุณภาพโดยสถาบันวิจัยสมุนไพร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในช่วงเดือนมกราคม 2550 จากผลการส่งตรวจ พบว่า คุณภาพของไพลและขมิ้นชันที่ปลูกได้ยังไม่เข้ามาตรฐานตามตำรามาตรฐานยาไทย (Thai Herbal Pharmacopedia) แต่สามารถนำมาใช้ทำเป็นยาประเภท สูดดม ทาถูได้ ปัจจุบันทางโรงเรียนได้ดำเนินการปลูกไพลและขมิ้นรอบที่ 2 แล้ว ตั้งแต่ช่วงเดือนพฤษภาคม 2550 โดยได้รับการดูแลและควบคุมการผลิตจากสำนักงานเกษตรอำเภอและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์อุดรธานี ซึ่งจะสามารถเก็บผลผลิตได้ในช่วงเดือนมกราคม 2551 เพื่อนำตัวอย่างส่งตรวจหาคุณภาพต่อไป ส่วนที่กล่าวนี้เป็นกรดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ ผลผลิตส่วนหนึ่งที่ได้จากการปลูกและผ่านการตรวจสอบคุณภาพทางยาแล้ว และยังไม่สามารถส่งเข้าสู่กระบวนการผลิตเป็นตัวยาดังนั้น ทางโรงเรียนได้มีแนวทางในการที่จะแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร ได้แก่ น้ำมันไพล ยาหม่องไพล ผงขัดหน้า เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ในครัวเรือน โดยไม่ต้องซื้อหา และสามารถพัฒนาสู่การขายได้ แต่เนื่องจากปัจจุบันผลิตภัณฑ์ดังกล่าวสามารถซื้อหา ได้ทั่วไปตามท้องตลาดนับได้ว่าการแข่งขันกันค่อนข้างสูง ทางเลือกหนึ่งที่จะสามารถนำผลิตภัณฑ์เข้าสู่การแข่งขันในตลาดได้ คือ การออกแบบตัดแปลงรูปลักษณะผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้ซื้อได้ในระดับหนึ่ง ดังนั้น คณะผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมุ่งเห็นความสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไพลที่มีอยู่มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล และกระตุ้นให้นักเรียน ได้ร่วมกันคิดสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าของยาหม่องไพล อันจะนำไปสู่การขายได้ เป็นกระบวนการที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กระจายอำนาจให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดทำรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงการจัดการศึกษาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของนักเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวคณะผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความเห็นร่วมกันที่จะพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อให้ นักเรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน เกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และ

สามารถนำผลิตภัณฑ์ของตนเองเข้าสู่กระบวนการขายได้ สามารถเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการฝึกปฏิบัติ
 ผู้ผู้อื่นได้ ตลอดจนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีคุณลักษณะในการเป็นผู้ผลิตและ
 ผู้ขายที่ดี จัดเป็นการวางแผนเพื่อรองรับผลผลิตของโครงการซึ่งในระยะยาวอาจจะพัฒนาไปสู่
 การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้นักเรียน ครอบครัวและชุมชนต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้ามีจุดมุ่งหมายหลัก คือ เพื่อพัฒนา
 หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ
 ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่า
 ผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล
2. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร
 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ได้

1. หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล
2. นักเรียนมีความรู้ ทักษะการทำยาหม่องไพล มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถออกแบบและ
 สร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้
3. นักเรียนมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เหมาะสม
 ในการเป็นผู้ผลิตและผู้ขายที่ดี
4. นักเรียนมีทักษะในการนำเสนอสามารถจัดนิทรรศการเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ
 ให้กับชุมชนได้
5. ชุมชนสามารถใช้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ในการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบของเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 การสร้างเอกสารหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ผังมโนทัศน์หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เกณฑ์การจบหลักสูตร โดยเนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการแปรรูปไพลเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้ในครัวเรือน คือ ยาหม่องไพล การออกแบบผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพลเพื่อเพิ่มมูลค่า การขายและการส่งเสริมการขาย และการนำความรู้จากการฝึกปฏิบัติไปสู่การจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่แก่ผู้อื่น

2.2 การสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล จำนวน 6 แผน ตามหน่วยการเรียนรู้ในโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งแต่ละแผนประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ความคิดเห็นที่มีต่อความเหมาะสมขององค์ประกอบของเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนภูหลวงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 886 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนภูหลวงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 จำนวน

30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้เกณฑ์ คือ เป็นนักเรียนที่มีความสนใจและกำลังเรียนอยู่ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 การสอนตามหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ ยานหม่องไพล

2.2 การศึกษาทักษะของนักเรียนและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยทักษะที่ศึกษา มีดังนี้

2.2.1 ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน ในด้านการเตรียมวัสดุอุปกรณ์/ วัตถุดิบ ปฏิบัติงานตามขั้นตอน/แผน ความปลอดภัยระหว่างการทำงาน การจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร

2.2.2 ชิ้นงานของนักเรียน ในด้านความแปลกใหม่ ความเป็นเอกลักษณ์ และความเหมาะสมในการนำไปใช้

2.2.3 ทักษะการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน ในด้านการใช้ภาษา ความถูกต้องชัดเจนของเนื้อหา บุคลิกท่าทาง วิธีการนำเสนอ การตอบคำถาม

2.2.4 ทักษะการจัดนิทรรศการของนักเรียน ในด้านการวางแผน การทำงาน การประชาสัมพันธ์ การนำเสนอผลงานและการตอบคำถาม การสาธิต การประเมินผล

2.2.5 การทำงานเป็นทีมของนักเรียน ในด้านการวางแผนการทำงาน ความร่วมมือร่วมใจ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การรับฟังและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และบรรยากาศในการทำงาน

2.3 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเป็นผู้ผลิตและผู้ขายที่ดีของนักเรียน ในด้านของการเป็นผู้ผลิตและผู้ขายที่ดี ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความไม่เอาัดเอาเปรียบ ความอดทน อดกลั้น ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความรับผิดชอบ

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

1) ทักษะการปฏิบัติงาน 2) ผลการประเมินชิ้นงาน 3) ทักษะการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า 4) ทักษะการจัดนิทรรศการ 5) การทำงานเป็นทีม 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเป็นผู้ผลิตและผู้ขายที่ดี

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนกุหลาบวงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 30 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล ในด้านแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความเหมาะสมของระยะเวลา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ตามหลักสูตร

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล หมายถึง มวลประสบการณ์ ทักษะ กิจกรรมเกี่ยวกับ การทำยาหม่องไพล การออกแบบบรรจุผลิตภัณฑ์ ยาหม่องไพล การสำรวจตลาดและการส่งเสริมการขาย และวิธีการนำความรู้จากการฝึกปฏิบัติไปสู่การจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่แก่ผู้อื่น ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ซึ่งได้จัดเสนอไว้ในเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร โดยหลักสูตรนี้มุ่งเน้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขอบข่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในส่วนของสร้างจิตสำนึกในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และมีค่านิยมในความดีงาม

2. เอกสารหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล หมายถึง มวลประสบการณ์ ทักษะ กิจกรรม ที่คณะผู้ศึกษาสร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ คือ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ พันธกิจ เป้าหมาย ผังโมทัศน์หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยได้จัดทำเป็นรูปเล่มไว้ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรนี้

3. เอกสารประกอบหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นตามโครงสร้างหลักสูตร

จำนวน 6 แผน ซึ่งแต่ละแผนมีองค์ประกอบ คือ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

4. ทักษะการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในด้านการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์/วัสดุดิบ ปฏิบัติงานตามขั้นตอน/แผน ความปลอดภัยระหว่างการทำงาน การจัดเก็บ วัสดุอุปกรณ์ และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

5. ชิ้นงาน หมายถึง ผลิตรัณฑ์ที่นักเรียนสร้างขึ้นภายใต้องค์ประกอบด้านความแปลกใหม่ ความเป็นเอกลักษณ์ และความเหมาะสมในการนำไปใช้ ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินชิ้นงาน ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

6. ทักษะการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในด้านการใช้ภาษา ความถูกต้องชัดเจนของเนื้อหา บุคลิกท่าทาง วิธีการนำเสนอ การตอบคำถาม ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

7. ทักษะการจัดนิทรรศการ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในด้านการวางแผน การทำงาน การประชาสัมพันธ์ การนำเสนอผลงานและการตอบคำถาม การสาธิต การประเมินผล ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินทักษะการจัดนิทรรศการ ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

8. การทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในด้านการวางแผนการทำงาน ความร่วมมือร่วมใจ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การรับฟังและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และบรรยากาศในการทำงาน ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินการทำงานเป็นทีมที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

9. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน ในด้านของการเป็นผู้ผลิตและผู้ขายที่ดี ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความไม่เอาัดเอาเปรียบ ความอดทน อดกลั้น ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความรับผิดชอบ ซึ่งวัดได้จากการแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

10. เกณฑ์ร้อยละ 75 หมายถึง คะแนนความพอใจที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดขึ้น โดยยึดตามแนวทางการกำหนดเกณฑ์โดยอิงธรรมชาติของการเรียนรู้ของเบิร์ก (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2540, หน้า 51) คือ นักเรียนได้คะแนนจากการประเมินด้านทักษะปฏิบัติงาน ชิ้นงาน ทักษะการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ทักษะการจัดนิทรรศการ การทำงานเป็นทีม ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

11. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกในด้านบวกของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องการแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล ในด้านแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความเหมาะสมของระยะเวลา สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งวัดได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องการแต่งเสริมเพิ่มค่าผลิตภัณฑ์ยาหม่องไพล ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น